



**EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE**

Proceedings of the 1st International Scientific
and Practical Conference

**"Modern Science: Exploring Theories,
Innovations and Practical Solutions"**

September 9-11, 2024

Odesa, Ukraine

Collection of Scientific Papers

Odesa, 2024

4. Олійник О. Самооцінка як передумова професійного становлення студентів. Теорія і практика сучасної психології. 2018. № 1. С. 97–101.
5. Смітанка В. Психологічний аналіз самооцінки у наукових дослідженнях зарубіжних та вітчизняних вчених. Освіта. Молодь. 2016. № 2. С. 168.
6. James W. «The Principles of Psychology». New York: Henry Holt and Company, 1890. p. 294-315.

ЖІНКА-ВОЇН

Грідіна А.Ю.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Освітня програма «Практична психологія»

Пучина О.В.

к. психол. н., доцент

Кафедра практичної психології

Маріупольський державний університет, м. Київ

Згідно з даними Міністерства Оборони України, станом на січень цього року загальна чисельність жінок у Збройних силах України складає 66,9 тисячі осіб, із них 47,2 тисячі – військовослужбовці. При цьому, 6,5 тисяч перебувають на керівних посадах, а близько 4 тисяч знаходяться на лінії зіткнення. [1]

Дедалі більше жінок приєднується до боротьби України проти російського вторгнення і хоча тепер вони можуть виконувати ту саму роботу, що й чоловіки, виклики, з якими вони стикаються, зовсім інші. З моменту повномасштабного вторгнення Росії в Україну у лютому 2022 року, понад 11 000 жінок добровільно вступили до лав Збройних сил України. Деякі з них брали на себе найнебезпечніші завдання, стаючи кулеметниками, снайперами та навідниками танків. Станом на початок 2023 року, щонайменше 600 жінок висловили бажання приєднатися до восьми нових десантно-штурмових бригад – «Гвардії наступу», завданням яких є витіснення російських військ з окупованих районів України [2].

Руйнація гендерних стереотипів.

Гендерні стереотипи довгий час визначали ролі чоловіків та жінок у суспільстві, обмежуючи можливості та вибір кожного з них. Проте участь жінок у військових діях під час війни в Україні стала вагомим фактором у руйнуванні цих стереотипів. Ми розглянемо, як участь жінок у військових діях змінює уявлення про їхню роль у суспільстві, та як це впливає на загальну гендерну рівність.

Участь жінок у військових діях.

Після початку війни в Україні у 2014 році, а особливо після повномасштабного вторгнення у 2022 році, багато жінок добровільно пішли служити у Збройні сили України, Національну гвардію та добровольчі батальйони. Жінки стали невід'ємною частиною військових підрозділів, виконуючи бойові завдання, займаючи командні посади та здійснюючи

розвідувальну діяльність. Їхня участь у військових діях показала, що жінки можуть бути так само ефективними та здатними до захисту країни, як і чоловіки.

Участь жінок у військових діях руйнує традиційні гендерні стереотипи про роль жінок у суспільстві. Довгий час вважалося, що жінки мають виконувати виключно мирні ролі, бути берегинями домашнього вогнища та виховувати дітей, тоді як чоловіки – захисниками і воїнами. Проте, реалії війни показали, що жінки здатні демонструвати силу, мужність та відвагу, що раніше асоціювалися виключно з чоловіками [3].

Жінки-воїни стали символами нової ери гендерної рівності у військовій сфері. Їхні історії героїзму та професіоналізму не тільки надихають інших жінок, але й змінюють уявлення суспільства про можливості жінок. Вони показують, що сила, відвага та здатність до самопожертви не мають гендерних обмежень.

Підвищена участь жінок у військових діях сприяє загальному підвищенню гендерної рівності у суспільстві. Жінки-воїни отримують повагу та визнання за свій внесок у захист країни, що сприяє змінам у суспільних уявленнях про роль жінок. Це також спонукає до впровадження політик та програм, спрямованих на забезпечення рівних умов та можливостей для жінок у різних сферах життя [3].

Участь жінок у військових діях в Україні є потужним чинником руйнування традиційних гендерних стереотипів. Жінки-воїни демонструють, що сила, мужність та відвага не мають гендерних обмежень, і їхній внесок у захист країни заслуговує на повагу та визнання. Ці зміни сприяють підвищенню гендерної рівності у суспільстві та показують, що жінки можуть успішно виконувати будь-які ролі, у тому числі і у військовій сфері.

Історії успіху та героїзму.

З початком війни в Україні у 2014 році, а особливо після повномасштабного вторгнення у 2022 році, жінки відіграють значну роль у захисті своєї країни. Вони не лише служать на рівні з чоловіками, але й здійснюють героїчні вчинки, які стають прикладами для наслідування та надихають інших. У цьому докладі ми розглянемо деякі з цих історій успіху та героїзму.

Історії успіху:

- **Надія Савченко**, колишня військова льотчиця і депутат Верховної Ради України, стала символом героїзму і стійкості. Потрапивши в полон під час бойових дій, вона витримала тривале утримання в російській в'язниці, не зламалася і продовжувала боротися за справедливість і правду [4].

- **Олена Білозерська** - відома блогерка та журналістка, яка стала добровольцем і воювала на сході України. Вона здобула повагу не лише за свої бойові заслуги, але й за висвітлення правди про війну, що сприяло поширенню інформації про події на передовій [5].

- **Юлія Паєвська (Тайра)** - Медик-доброволець, яка рятувала життя на передовій. Її професіоналізм і відвага заслужили їй широке визнання. Тайра стала відомою завдяки своєму внеску у порятунок поранених під час боїв [6].

Героїчні вчинки:

- **Анастасія Войтович:** Військова медсестра, яка врятувала десятки життів під час важких боїв. Її героїзм проявився у здатності працювати в екстремальних умовах, надаючи невідкладну допомогу пораненим, часто під вогнем ворога.

- **Марія Берлінська:** Організаторка волонтерських проєктів для підтримки військових на фронті. Її діяльність включає забезпечення бійців необхідним обладнанням та підтримку морального духу армії. Її внесок у підтримку військових став прикладом для багатьох волонтерів [7].

- **Оксана Якубова:** Бійчиня, яка героїчно захищала позиції на сході України. Її відвага у бойових умовах і здатність до командування стали прикладом для її підлеглих і колег [8].

Історії успіху та героїзму жінок-воїнів мають великий вплив на суспільство. Вони змінюють уявлення про роль жінок у військових діях, демонструючи, що жінки можуть бути так само відважними, сильними і здатними до самопожертви, як і чоловіки. Ці історії надихають інших жінок долучатися до захисту своєї країни, сприяють руйнуванню гендерних стереотипів і підвищують рівень гендерної рівності у суспільстві.

Жінки-воїни в Україні стали символами героїзму, професіоналізму та відваги. Їхні історії успіху та героїчні вчинки не лише надихають інших, але й змінюють уявлення про роль жінок у суспільстві. Вони показують, що жінки можуть бути потужною силою у захисті своєї країни і що їхній внесок заслуговує на повагу та визнання.

Психологічна та емоційна стійкість.

Психологічна та емоційна стійкість є одними з ключових якостей, які дозволяють військовим ефективно виконувати свої обов'язки в умовах бойових дій. Жінки-воїни, які беруть участь у війні в Україні, демонструють високу стійкість, витримуючи стресові та небезпечні умови. Їхня здатність до збереження спокою та рішучості не лише допомагає їм самим, але й робить їх моральною опорою для оточуючих.

Жінки-воїни змушені швидко адаптуватися до екстремальних умов, таких як постійний ризик, нестача ресурсів та інтенсивні фізичні навантаження. Їхня здатність до адаптації демонструє високий рівень психологічної стійкості, що дозволяє їм зберігати ефективність навіть у найскладніших ситуаціях.

Боротьба з постійним стресом і загрозами вимагає від жінок-воїнів ментальної витривалості. Вони вчаться контролювати свої емоції, зберігати ясність мислення та приймати швидкі рішення під тиском.

Жінки-воїни вчаться управляти своїми емоціями, щоб не допустити паніки або страху у критичних ситуаціях. Це включає не лише контроль негативних емоцій, але й підтримку позитивного настрою в команді.

Жінки-воїни часто стають моральною опорою для своїх колег, надаючи емоційну підтримку та допомогу у важкі моменти. Їхня здатність до емпатії та підтримки підвищує моральний дух і згуртованість команди [9].

Приклади психологічної та емоційної стійкості:

- **Катерина Петренко**, яка служить у медичному підрозділі, неодноразово рятувала поранених під обстрілами. Її здатність до швидкого прийняття рішень і підтримки колег у найважчих ситуаціях зробили її справжнім лідером.

- **Оксана Рубаняк «Ксена»**, командир взводу ЗСУ, відома своєю рішучістю та спокоєм під час бойових дій. Вона завжди залишається стійкою, підтримуючи своїх підлеглих і допомагаючи їм справлятися з психологічним навантаженням.

Психологічна та емоційна стійкість жінок-воїнів значно підвищує загальну бойову ефективність підрозділів. Їхній приклад надихає інших військових, сприяє підвищенню морального духу та зміцненню згуртованості команди. Завдяки їхній стійкості, військові підрозділи можуть ефективніше виконувати свої завдання і долати виклики на полі бою [10].

Жінки-воїни демонструють виняткову психологічну та емоційну стійкість, що дозволяє їм витримувати стресові та небезпечні умови бойових дій. Їхня здатність до адаптації, ментальна витривалість, управління емоціями та надання моральної підтримки колегам роблять їх невід'ємною частиною військових підрозділів. Ці якості не лише допомагають їм самим, але й роблять їх важливими лідерами та моральними опорами для оточуючих.

Список використаних джерел

1. Міністерство оборони України офіційний веб сайт. URL: <https://www.mil.gov.ua/news/2024/05/01/kilkist-zhinok-v-armii/>
2. Українські жінки-військовослужбовці досі зазнають дискримінації з боку суспільства. URL: <https://foreignukraines.com/2023/08/15/ukrainian-women-military-personnel-are-still-discriminated-against-by-society/>
3. МОЗ Дослідження стану позначення стереотипів за ознакою статі на психоемоційному добробуті жінок та чоловіків на підставі аналізу світової науковопрактичної літератури. Стр 2
4. Савченко Надія Вікторівна. URL: https://lb.ua/file/person/1571_savchenko_nadiya_viktorivna.html
5. Історії, що проймають до сліз. Снайперка Білозерська створила портрети загиблих героїнь. URL: <https://glavcom.ua/country/society/vijskovluzhbovitsjanamaljuvala-seriju-potretiv-zahiblikh-zhinok-zakhisnits-971490.html>
6. Юлія Паєвська (Тайра), парамедикіня. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3855872-ulia-paevska-tajra-paramedikina.html>
7. Інформація про Марія Берлінська. URL: <https://forbes.ua/profile/mariya-berlinska-814>
8. «Я пішла на фронт заради своєї дитини». URL: <https://armyinform.com.ua/2020/04/29/ya-pishla-na-front-zarady-svoyeyi-dytyny/>
9. Вплив війни на можливості жінок: результати дослідження. URL: <https://cedos.org.ua/vplyv-vijny-na-mozhlyvosti-zhinok/>
10. Оксана Рубаняк «Ксена», командир взводу ЗСУ – Укрінформ